

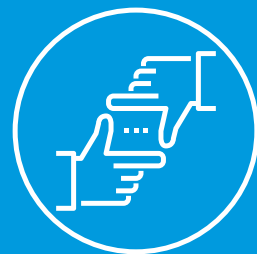

EVOLUȚIA APTITUDINILOR CONTABILE: IMPACTUL COVID-19 ȘI DIRECȚIA PENTRU VIITOR

Tradus de:

POZIȚIONAREA PROFESIEI CONTABILE PENTRU A NE GHIDA ÎNTR-O LUME INCERTĂ

În mod inevitabil, crizele presupun luarea unor decizii dificile, dar cu toate acestea, condițiile optime pentru procesul decizional – timp pentru deliberare, o direcție clară – nu sunt suficiente. Nenumărați proprietari de afaceri mici, CEO, lideri guvernamentali și nu numai s-au confruntat cu această realitate în 2020. Pentru mulți dintre ei, profesioniștii contabili au fost prezenți în calitate de consilieri de încredere în momente când totul era incert.

Ca în cazul fiecărei profesii, contabilitatea se va schimba în urma COVID-19. Ne vom obișnui cu procese digitale pe care cândva le credeam imposibile. Capacitățile noastre de gestionare a schimbărilor vor fi mai precise ca niciodată. Modul în care anticipăm viitorul va fi influențat de o experiență de care mulți dintre noi nu și-au imaginat că vor avea parte.

În prezent, noi, în calitate de profesie contabilă globală, avem ocazia să ne transformăm – în beneficiul afacerilor, guvernului și societății. De asemenea, este un moment vital în care profesia trebuie să protejeze talentele existente și să atragă unele noi. Trebuie să progresăm împreună, având obiective clare și cuantificabile.

În acest scop, IFAC a purtat timp de trei luni discuții cu nenumărate persoane asociate profesiei, din peste 20 de țări, care au contribuit cu o gamă variată de perspective. Acestea sunt CEO ai unor organizații profesionale de

contabilitate (PAO), CEO în domeniul afacerilor, CFO, membri ai comitetelor de audit, auditori, lideri ai unor firme de contabilitate, academicieni și studenți.

Prin convocarea acestor părți interesate diverse, ne propunem să înțelegem implicațiile pandemiei pentru profesioniștii contabili și liderii din domeniu și modul în care experiențele acestora vor afecta viitorul contabilității și, mai exact, aptitudinile contabile. COVID-19 a accelerat schimbările și ne-a forțat să reconsiderăm rolul profesioniștilor contabili. De la părțile interesate am aflat informații despre transformarea organizațiilor, agilitatea întreprinderilor și reziliența profesioniștilor contabili în ceea ce privește gestionarea unor schimbări neprevăzute.

În tot acest timp, pandemia a evidențiat importanța aptitudinilor orientate către viitor care pot anticipa și sunt agile într-o lume nouă – o lume în care profesioniștii contabili au rolul de lideri strategici.

Acest document prezintă temele principale împărtășite de părțile noastre interesate, inclusiv metode de lucru accelerate, impactul tehnologiei, practici care se aliniază la noi cerințe ale societății și echilibrul potrivit de aptitudini, care împreună ilustrează o hartă pentru profesionistul contabil.

„VIITORII CONTABILI VOR FI CAPABILI SĂ ADAUGE VALOARE DINCOLO DE KNOW-HOW-UL TEHNIC AL FIRMEI, PRIN INTERMEDIUL INTELIGENȚEI EMOȚIONALE ȘI AL APTITUDINILOR DE RELAȚIONARE.”

**– STUDENT LA CONTABILITATE,
AUSTRALIA**

COVID-19 A ZDRUNCINAT SISTEMUL ȘI NE-A ÎMPINS MAI DEPARTE

În Olanda, telemunca este un lucru obișnuit de mai mult de un deceniu. Când COVID-19 a impus instituirea carantinei, profesioniștii contabili erau pregătiți. În alte regiuni, transformările nu au fost la fel de simple. În Africa de Sud, angajații s-au adaptat la schimbare foarte repede, însă zonele mai îndepărtate din țară au identificat cu dificultate soluții imediate. Între timp, în China, trecerea la telemuncă a fost rapidă. În SUA și în multe alte țări, noile sisteme au prins rădăcini peste noapte, dar ele au generat preocupări noi privind securitatea și disponibilitatea tehnologiei.

În acest an, aproape 94% din forța de muncă globală locuia în zone în care locurile de desfășurare a activității se închideau din cauza instaurării carantinei.¹ Aceste provocări au afectat guvernele, întreprinderile și angajații. La noile locuri de muncă hibridizate este esențială păstrarea conceptelor de încredere și integritate, în timp ce sunt îmbrățișate oportunitățile pe care le aduc mediile virtuale. De exemplu, atunci când firmele nu au un birou fizic, este posibilă angajarea unor talente mai diverse din diferite zone geografice.

Activitatea dascălilor și a elevilor a fost de asemenea afectată, iar aceștia au trebuit să încerce nenumărate abordări pentru a găsi o soluție. Pe de o parte, școlile și profesorii au trecut mai repede ca niciodată la sistemul online, iar în unele jurisdicții au trebuit să depășească limitările legale în ceea ce privește gestionarea examenelor online. Pe de altă parte, elevii au trebuit să facă față nu doar provocărilor legate de lățimea de bandă a internetului, ci și efectului asupra sănătății mentale, greutăților economice personale și multor altor aspecte cauzate de pandemie.

Partea bună a învățământului la distanță este că materiile care nu sunt dependente de prezența fizică în sala de clasă pot fructifica puterea de conectivitate a tehnologiei. Un lider universitar a declarat că „ar trebui să ne gândim la posibilitățile pe care educația digitală le poate aduce profesiei contabile. Putem avea profesori din întreaga lume, practicienii pot participa la cursuri în calitate de invitați, simulatoarele și instrumentele tehnologice pot oferi mai multă interacțiune cu studenții. Prezența fizică este foarte importantă, dar putem profita și de pe urma acestor schimbări.”

„LUMEA S-A SCHIMBAT PESTE NOAPTE. FIECARE A PUTUT CONSTATA CÂT DE PREGĂTIT ESTE.”

**– CEO AL UNEI ORGANIZAȚII
PROFESIONALE DE CONTABILITATE**

În mediul universitar, la fel ca și pe piața muncii, a devenit clar că mare parte din infrastructura profesiei contabile avea nevoie de transformare, nu doar pentru viitorul apropiat, ci și pe termen lung.

În timp ce aptitudinile de bază ale profesionistului contabil nu s-au schimbat dramatic din cauza COVID-19, profesia se schimbă. Criza a scos în evidență capacitatea de anticipare și agilitate, demonstrând că profesia noastră trebuie să profite acum de oportunitate pentru a regândi programele educaționale, modelele de afaceri și modul în care profesioniștii contabili își păstrează competența și relevanța pentru a fi gata de orice.

¹ International Labour Organization

EVOLUȚIA TEHNOLOGIEI, REGLEMENTĂRILE ȘI STANDARDELE VOR SCHIMBA PROFESIA, AȘA CUM O ȘTIM

La începutul anului 2020, transformarea digitală era în desfășurare sau identificată drept un factor de creștere strategic la nivelul întreprinderilor, firmelor de contabilitate, guvernelor și nu numai. Totuși, pe perioada crizei, tehnologia și datele au fost esențiale, nu doar pentru a rămâne operaționali, dar și pentru a oferi informații cu privire la strategii și moduri de lucru noi și în dezvoltare. Într-un chestionar, mai mult de o treime dintre firmele din sectorul serviciilor financiare din SUA au declarat că avansurile tehnologice erau principala prioritate rezultată în urma COVID-19. În același timp, mai mult de jumătate au menționat că este prioritară digitalizarea interacțiunilor cu clientul.² În toate sectoarele, mai mult de 60% din CEO la nivel global au spus că au nevoie de un model de afaceri mai digital pentru viitor și că telemunca este și va fi și de aici încolo realitatea.³ Modul în care întreprinderile își desfășoară activitatea pretutindeni este modificat pentru totdeauna și realitatea a schimbat maniera în care profesioniștii contabili colaborează cu părțile interesate. Profesioniștii contabili sunt deținătorii informațiilor care influențează strategia pe termen lung și, pe măsură ce întreprinderile se transformă pentru a rămâne relevante, profesioniștii contabili trebuie să fie în centrul transformării.

Schimbarea aduce incertitudine – atât pentru profesioniștii contabili, cât și pentru părțile interesate, mai ales pentru public. În prezent, profesia trebuie să se alinieze la obiective clare pentru a putea face față împreună nevoilor de schimbare din jurul nostru. Acest aspect este vital pe măsură ce dorim să utilizăm tehnologia în moduri noi și pe măsură ce continuăm să promovăm încrederea și transparența în afaceri și guverne la nivel mondial. Ca profesie, nu putem să acceptăm schimbarea în mod pasiv; trebuie să profităm de oportunitățile pe care le creează

schimbarea, în timp ce anticipăm și atenuăm riscurile. Avem principiile îndrumătoare pentru realizarea acestui lucru, precum și standarde internaționale privind raportarea financiară, auditul și asigurarea, etica, sectorul public și, sperăm că în curând, dezvoltarea durabilă.

Chiar și organismele de reglementare se confruntă cu adaptarea la modul în care contabilitatea s-a schimbat, îndeosebi prin prisma anului 2020. În cadrul sesiunilor noastre sub formă de mese rotunde, am discutat despre modul în care firmele de contabilitate ar trebui să abordeze promovarea unei direcții către viitor prin colaborarea cu organismele de reglementare în ceea ce privește cea mai recentă abordare a raportării și auditării financiare într-o lume digitală. Acest lucru ne va fi benefic, deoarece ne aliniem noi înșine la o viziune comună privind rolul pe care raportarea informațiilor referitoare la sustenabilitate, concentrată asupra chestiunilor legate de mediu, sociale și de guvernare (ESG), îl va juca în viitorul profesiei contabile și al părților noastre interesate. Contabilitatea este strâns legată de prosperitate și este neapărată nevoie de o perspectivă mai holistică asupra locului pe care oamenii și planeta îl au în profesia noastră.

Conform multora dintre părțile noastre interesate, dezvoltarea durabilă este acum o necesitate indiscutabilă. O strategie pe termen lung care are bazele în dezvoltarea durabilă ajută la garantarea locului unei organizații în viitor. Într-adevăr, două treimi dintre respondenții globali la un studiu recent cu privire la modul în care pandemia a crescut gradul de conștientizare a provocărilor legate de mediu au fost de acord că planurile de recuperare economică ar trebui să prioritizeze preocupările cu privire la mediu.⁴ În acest scop, trebuie să ne dezvoltăm modul de gândire și de raportare și, poate cel mai

„NIMENI NU ARE CU ADEVĂRAT RĂSPUNSURILE [ÎN PERIOADA COVID-19]. DAR ATÂT TEHNOLOGIA, CÂT ȘI CIRCUMSTANȚELE ACTUALE AU FOST UN FACILITATOR PENTRU CEI DISPUȘI SĂ PROFITE DE OPORTUNITĂȚI.”

– LIDER AL UNEI FIRME DE CONTABILITATE

important, programele de învățământ pentru viitoarele talente.

Îndeosebi studenții cu care am discutat erau pasionați de o mai mare atenție acordată aspectelor ESG în profesia contabilă. După cum a specificat un student din Hong Kong, „nu suntem pregătiți să gestionăm ESG deoarece nu există standarde stricte care să ne tragă la răspundere”. Pentru viitorul profesiei este important ca transparența și răspunderea în ceea ce privește ESG și dezvoltarea durabilă pe termen lung să fie integrate în practici de raportare și de asigurare de înaltă calitate la nivel global.

IFAC este dedicat promovării unor **noi standarde privind dezvoltarea durabilă** care să ofere un cadru general fiabil și sigur, care este relevant pentru crearea de valoare, dezvoltarea durabilă și evoluția așteptărilor în întreprinderi. Aceasta este pentru profesia contabilă o oportunitate de a evolua și de a oferi o bază solidă următoarei generații de profesioniști contabili, dintre care mulți se identifică drept cetățeni globali și promotori ai chestiunilor de mediu, pentru a putea face o diferență.

² Deloitte

³ PwC

⁴ BCG

MAI MULT DECÂT CIFRE: UNIUNEA IMPORTANTĂ DINTRE APTITUDINILE „SOFT” ȘI CELE „HARD”

GESTIONAREA SCHIMBĂRILOR ȘI COMUNICAREA EFICIENTĂ

În cadrul fiecărei mese rotunde pe care am organizat-o în ultimele trei luni, pentru fiecare regiune, disciplină și poziție s-a făcut cel mai des referire la o anumită aptitudine: gestionarea schimbărilor.

Înainte de COVID-19 ne aflam într-un proces rapid de dezvoltare. La începutul anului 2020, nouă din zece manageri de întreprinderi au spus că în organizațiile lor existau sau urmau să apară lacune în ceea ce privește aptitudinile.⁵ Acea realitate a devenit acum mai evidentă. Contabilitatea nu este o profesie care activează într-o lume statică, iar aptitudinile deprinse trebuie să reflecte în egală măsură agilitate. Există nevoia clară de a avea un set complet de aptitudini care combină aptitudinile tehnice și aptitudinile profesionale care își au rădăcinile în construirea de relații și comunicare. După cum a declarat un CFO, „avem nevoie de contabili care pot lucra în calitate de colaboratori și parteneri cu echipele executive, care pot utiliza tehnologia și datele și pot identifica riscurile și care pot comunica eficient riscurile la nivelul celei mai înalte funcții din întreprindere”.

A face acest lucru înseamnă a pune accentul pe relații mai puternice și bazate pe încredere cu

partenerii-cheie. Acest fapt necesită concentrarea asupra aptitudinilor interdisciplinare atunci când colaborăm cu colegii, precum și în discuțiile noastre strategice cu clienții. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare va ajuta profesioniștii contabili să gestioneze riscurile și să primească aprobări în ceea ce privește soluțiile.

PLANIFICAREA SCENARIILOR ȘI RELATAREA

Profesioniștii contabili sunt deja gânditori dinamici cu o înclinație pentru planificarea proactivă. Suntem parteneri de încredere în vremuri de schimbare și incertitudine și trebuie să fim pregătiți pentru ca această nevoie să continue. Trebuie să păstrăm avântul pe care 2020 l-a creat și încrederea reînnoită conferită profesiei noastre. Multe dezbateri din cadrul meselor rotunde au acordat atenție sporită importanței pe care contabilii o au în ceea ce privește continuarea dezvoltării aptitudinilor profesionale și concentrarea asupra unor noi tehnici de analiză și interpretare a datelor în diferite circumstanțe și a aptitudinilor pentru găsirea de strategii în contextul noilor priorități, precum ESG. Părțile noastre interesate au fost de acord că profesioniștii noștri trebuie să devină povestitori mai buni, capabili să arate în mod eficient modul în care toate piesele se potrivesc și modul în care funcția financiară consolidează reziliența și dezvoltarea. Elementele de bază ale acestui aspect pot fi

**„DORIM SĂ RECUNOAȘTEM
OAMENII ÎN FUNCȚIE DE
TITLURI SAU DE APTITUDINI?
PROFESIA VA AVEA DE
CÂȘTIGAT DACĂ LE DĂM CÂȘTIG
DE CAUZĂ CELOR DIN URMĂ.”**

**– LIDER AL UNEI ORGANIZAȚII
PROFESIONALE DE CONTABILITATE**

predat în sala de cursuri, dar această aptitudine va fi în mare parte formată la locul de muncă.

PERFEȚIONAREA COMPETENȚELOR

Modul în care concurăm în spațiul de învățare și dezvoltare – cu programe educaționale dinamice, un proces mai agil de acreditare și modele de formare continuă care sunt potrivite unei lumi hibride – va fi un factor de diferențiere în evoluția noastră. „Profesioniștii care investesc (în educație) acum vor avea un avantaj competitiv de pe urma acestei situații”, a declarat un lider din mediul academic. Trebuie să le arătăm candidaților la titlul de profesionist contabil și celor care își perfecționează aptitudinile în timpul carierei că profesia anticipează, se adaptează cu agilitate și este cu un pas înainte.

Un CEO al unei organizații profesionale de contabilitate a confirmat nevoia de aptitudini agile, orientate către viitor, afirmând următoarele: „În cariera mea, am lucrat în timpul a trei crize destul de mari, iar ceea ce au avut în comun este faptul că trebuie să le folosim ca pe o oportunitate pentru schimbare. O criză îți oferă dreptul de a te adapta”.

⁵ McKinsey & Co. Global Survey

POZIȚIONAREA PROFESIEI PENTRU A CONDUCE: DEFINIREA CONTABILULUI VIITORULUI

Profesioniștii contabili sunt – și vor continua să fie – parteneri strategici în orice context, fie că este vorba despre sectorul privat sau despre cel public. Pandemia ne-a testat capacitatea în calitate de promotori ai afacerilor, iar noi ne-am ridicat la înălțimea așteptărilor.

Acesta este un moment esențial pentru profesia contabilă – un moment în care vom schimba vechile paradigme și vom îmbrățișa noi aptitudini pentru lumea digitală și în evoluție rapidă în care trăim. Modul în care acționăm în acest moment va defini viitorul profesiei, iar oportunitatea pentru schimbare pozitivă este imensă.

În prezent, societățile și economiile de la nivel global încearcă să găsească o cale de a merge înainte într-un an afectat de criză. Profesioniștii contabili sunt extrem de strategici și colaborativi, rezolvă probleme și vor ajuta afacerile și guvernele – mici și mari – să meargă înainte.

În cadrul meselor rotunde pe care IFAC le-a organizat în aceste ultime luni, directorii generali, auditorii, academicienii, studenții și multe alte persoane din întreaga lume au împărtășit o viziune clară: Noi, ca profesie, trebuie să accelerăm noi modalități de lucru, să acceptăm tehnologia, să ne aliniem activitatea la cerințele noi și în evoluție din partea societății și, mai presus de toate, să ne asigurăm că investim în echilibrul corect al aptitudinilor care vor întări profesia pentru orice ne rezervă viitorul.

„TOT TIMPUL VORBIM DESPRE CIFRE, DAR TREBUIE SĂ ÎNVĂȚĂM CUM SĂ VORBIM DESPRE OAMENI.”

– LIDER DE AFACERI

PERSPECTIVE PENTRU CONTABILUL VIITORULUI – O VIZIUNE GLOBALĂ

● [CLICK PENTRU A CITI CITATUL](#)

IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru pierderile cauzate niciunei persoane care acționează sau decide să nu acționeze în baza materialului din această publicație, indiferent dacă astfel de pierderi sunt cauzate de neglijență sau din alte motive.

Sigla IFAC, „International Federation of Accountants” și „IFAC” sunt mărci înregistrate și mărci de serviciu ale IFAC în SUA și în alte țări.

Drepturi de autor © 2020 ale International Federation of Accountants (IFAC). Toate drepturile rezervate. Este necesară permisiunea scrisă a IFAC pentru reproducerea, stocarea, transmiterea sau pentru utilizarea acestui document în scopuri similare, cu excepția cazurilor în care documentul este utilizat doar în scop individual și necomercial. Contactați permissions@ifac.org.

ISBN: 978-1-60815-450-0

Documentul *Evoluția aptitudinilor contabile: Impactul COVID-19 și direcția pentru viitor* al International Federation of Accountants, publicat de International Federation of Accountants în noiembrie 2020 în limba engleză, a fost tradus în limba română de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) în noiembrie 2020 și este utilizat cu permisiunea IFAC. Textul aprobat al tuturor publicațiilor IFAC este cel publicat de IFAC în limba engleză. IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru acuratețea și caracterul complet al traducerii sau pentru orice acțiuni care ar putea decurge ca urmare a acesteia.

Textul în limba engleză al documentului *Evoluția aptitudinilor contabile: Impactul COVID-19 și direcția pentru viitor* © noiembrie 2020 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Textul în limba română al documentului *Evoluția aptitudinilor contabile: Impactul COVID-19 și direcția pentru viitor* © noiembrie 2020 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Titlul original: *Accountancy Skills Evolution: Impact of COVID-19 & the Path Forward*

Contactați permissions@ifac.org pentru permisiunea de a reproduce, a stoca, a transmite sau a utiliza acest document în scopuri similare.

